

OPENINGSREDE VAN DE VICE-VOORZITTER IR. A. STOFFELS
OP DE 37ste VOORJAARSVERGADERING VAN DE KONINKLIJKE
NEDERLANDSE BOSBOUW VERENIGING OP 24 MEI 1963
TE DRONTEN

Het is voor mij een behoefte deze vergadering te beginnen met een herdenking van diegenen uit onze vereniging, die in het tijdvak gelegen tussen onze vorige algemene vergadering en heden van ons zijn heengegaan.

Deze herdenking betreft in de eerste plaats Koningin Wilhelmina, die wij tot onze ereleden mochten rekenen. Ik meen geheel in Haar geest te handelen, als ik mij onthoud van een beschrijving van Haar werk voor ons allen en van Haar bijdrage aan de bosbouw en de vereniging. Wij weten dit allen, woorden zijn volkomen overbodig. Reeds hebben wij, eveneens op sobere wijze, van Haar verscheiden in ons tijdschrift melding gemaakt en onze vereniging was vertegenwoordigd bij de plechtigheid in Delft.

Voorts is van ons heengegaan ons lid, de heer Tutein Nolthenius, die zovele jaren de bosbouw heeft gediend voornamelijk als houtvester bij het Staatsbosbeheer te Breda. Deze houtvesterij heeft vooral door zijn werk zijn huidige gestalte gekregen.

Ik moge u verzoeken door het in acht nemen van een stilte van enkele ogenblikken de nagedachtenis van ons erelid Koningin Wilhelmina en ons lid de heer Tutein Nolthenius te willen eren.

Mag ik dan thans u allen welkom heten op de voorjaarsvergadering van onze vereniging. Een bijzonder woord van welkom richt ik tot de vertegenwoordigers van het Staatsbosbeheer, de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij, het Bosschap en de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren alsmede tot het hoofd van de landbouwkundige afdeling van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en mevrouw Prummel. En als ik dan hier de vertegenwoordiger van de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij welkom heet, dan wil ik hieraan terstond een gelukwens verbinden. Het verheugt ons allen zeer, dat uw maatschappij ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan in januari van dit jaar het voorrecht heeft verkregen het praedicaat „Koninklijke” te voeren. Onze vreugde is nog eens zo groot, omdat we weten, dat onder het vele werk van uw maatschappij het werk voor de bosbouw van de oprichting af zo'n belangrijke plaats heeft ingenomen.

Om bij de gelukwensen te blijven, mag ik mij ook richten tot de heer Oudemans die hier heden tot zijn spijt niet aanwezig kon zijn. De heer Oudemans verwierf, als erkenning voor het baanbrekende werk, dat hij gedurende praktisch zijn gehele leven voor de bosbouw heeft verricht, het eredoctoraat in de landbouwkunde aan de Landbouwhogeschool.

Ook mag ik hier niet onvermeld laten, dat onze oud-voorzitter prof. Becking afscheid heeft genomen van de Landbouwhogeschool, na het met de voorgeschreven 70-jarige leeftijd niet zo nauw genomen te hebben. Eén eigenschap hebben de heren Oudemans en Becking in ieder geval gemeen.

Zij beschouwen het eredoctoraat en het afscheid van de Landbouwhogeschool geenszins als een beëindiging van hun werk. Ik heb reeds kunnen merken, dat beiden hun werkzaamheden voor de bosbouw eerder in een verhoogd dan in een vertraagd tempo blijven voortzetten en dat verheugt ons allen zeer.

Wanneer ik een ogenblik mag spreken over de algemene toestand van de bosbouw in Nederland, dan moet ik wel waarnemen, dat het rendement van het bosbedrijf afneemt, een onderwerp, waaraan ook de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren op haar vergadering in juni a.s. de volle aandacht besteedt. Tegenover de toeneming van de arbeidslonen in de laatste jaren staat geen gelijkwaardige verhoging van de houtprijzen. De toeneming van de prijzen voor bosgronden geeft weliswaar een verhoging van het vermogen van de bouseigenaar, maar deze verhoging heeft geen invloed op de inkomsten van het bedrijf maar wel op de uitgaven, immers de belastingen stijgen.

Voorts verhoogt de toeneming van de bevolking de behoefte aan recreatiemogelijkheden en niet slechts het overheidsbosbezit maar ook het particuliere bosbezit krijgt in toenemende mate met een vergroting van het bezit te doen. Het is duidelijk, dat dit voor de bouseigenaar kosten met zich medebrengt en het is niet rechtvaardig, dat deze kosten op het bosbedrijf worden afgewenteld. Dergelijke kosten heeft de industrie niet en ook de landbouw niet.

De vraag is derhalve gewettigd, op welke wijze aan deze last — waarvoor de bouseigenaar overigens veel begrip heeft getoond — tegemoet gekomen moet worden. Er zijn hier en daar reeds stemmen opgegaan, die een subsidiëring van het bosbedrijf bepleiten. Ik ben van mening, dat we thans deze richting niet uit moeten gaan. Een dergelijke subsidiëring zou een grote en ingewikkelde overheidsbemoeiing met zich medebrengen. Ingewikkeld, omdat de omstandigheden zich steeds wijzigen.

Veel meer geloof ik, dat het bosbedrijf, dat zich niet slechts richt op het produceren van hout, maar ook gevolg geeft aan de vraag naar recreatieruimte niet de gunst van het verkrijgen van subsidies moet worden gegeven, maar het recht op een belangrijke belastingverlaging. Wij zijn allen dankbaar, dat in 1928 een Natuurschoonwet in werking is getreden, een wet, die naar de omstandigheden van die tijd — let wel 1928 — een bijzonder goede was. Maar tussen 1928 en nu zijn 35 jaren voorbijgegaan en de omstandigheden zijn niet dezelfde gebleven. Daarom meen ik, dat het een gerechtvaardigde wens is, dat deze wet van 1928 wordt herzien of door een andere vervangen.

Maar ik geloof, dat de overheid nog een positieve taak heeft ter bevordering van de bosbouw. Onderzoek en onderwijs moeten sterker worden gesteund. Ik heb grote waardering voor het werk van de directeur van het Bosbouwproefstation en zijn medewerkers. Ik heb bewondering voor de arbeid, die dit handjevol mensen verricht, maar alles zal er op gericht moeten worden om dit instituut in een beperkt aantal jaren die outillage en dat personeel te geven, dat voor een dergelijke instelling nu eenmaal onontbeerlijk is.

Het werk van de bosbouwtechnische school te Apeldoorn kan bijzonder succesvol worden genoemd en is zeker aanleiding om het bosbouwonderwijs ook in andere delen van het land te gaan bevorderen.

Het is gebruikelijk iets te zeggen over de technische aangelegenheden betreffende de bosbouw. Het is een ieder bekend, dat de weersomstandigheden het afgelopen halfjaar voor een aantal houtsoorten bijzonder ongunstig waren. Veel schade werd waargenomen aan jonge douglas, tsuga en sitkasparren. Verontrust moeten we verder zijn over het voorkomen van de

dennescheerder in het bijzonder in Oostenrijkse en Corsicaanse dennen in de kuststrook.

We hebben thans met de nieuwe Boswet een ervaring van een klein jaar. Over het geheel kunnen we zeggen, dat deze wet gunstig werkt. Doordat een aantal opstanden niet onder de wet zijn begrepen en doordat voor kleine aantallen bomen in rijverband geen melding van voorgenomen vellingen nodig is, is gebleken, dat het aantal meldingen ongeveer een derde gedeelte bedraagt van het aantal aanvragen voor ontheffing van het kapverbod, dat vroeger volgens de Bodemproductiebeschikking nodig was.

Toch kunnen we nog niet spreken van een volledige werking van deze wet. De bebouwde kommen, zoals deze in de wet waren bepaald gegrond op de Wegenverkeerswet voldeden in enkele provincies niet, zodat de Staten-Generaal kort geleden een wijzigingsvoorstel heeft aanvaard, waarbij er een bebouwd kom volgens de Boswet werd ingevoerd, die de gemeenten onder goedkeuring van de Colleges van Gedeputeerde Staten zullen vaststellen. Het is duidelijk, dat deze vaststelling nog enige tijd zal varen en hierdoor zal de aanpassing aan deze nieuwe kommen voor een aantal gemeenten misschien nog niet voor het komende kapseizoen kunnen plaats hebben.

De regeling van het verlenen van kredieten ten behoeve van de uitbreiding van het bosareaal is gereedgekomen, evenals de regeling voor de subsidiëring ter bewaring van bossen en andere houtopstanden aan openbare lichamen en verenigingen en stichtingen van algemeen nut.

Zodra alle voordrachten voor de benoeming van leden van de bosbouwvoorlichtingsraad gedaan zijn, kan de installatie van deze raad worden verwacht. Onze vereniging heeft één zetel in deze raad. De algemene maatregel van bestuur, die de taak en de werkwijze van de raad regelt, kan eveneens over niet al te lange tijd worden verwacht.

Doordat Nederland de conventie betreffende het plaatsen van de internationale populierencommissie in het raamwerk van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties heeft getekend, was het nodig de beschikking betreffende de nationale populierencommissie hieraan aan te passen. Dit is aan het eind van het vorige jaar geschied en de beschikking is op 1 januari van dit jaar in werking getreden. Ook een nieuw huishoudelijk reglement van de nationale populierencommissie heeft de goedkeuring van de Minister van Landbouw en Visserij verkregen. In tegenstelling tot de vroegere samenstelling is ook onze vereniging in de commissie vertegenwoordigd.

Het werk op internationaal gebied gaat voort. De Raad van Ministers van de Europese Economische Gemeenschap heeft de Commissie van die gemeenschap opgedragen op korte termijn een rapport samen te stellen over de bosbouwkundige vraagstukken van de deelnemende landen en de mogelijkheden voor een gecoördineerde bosbouwpolitiek van de gemeenschap. Tot op heden werd meer incidenteel gewerkt aan die vraagstukken, die bijzonder urgent waren, zoals de reglementering van de handel in zaden en plantsoenen, de bosstatistiek en de indeling en meting van rondhout. Van Nederlandse zijde is nog niet zo lang geleden in een rapport uiteengezet, dat dit incidentele werk ook zijn bezwaren heeft en dat het beter is zich eerst een denkbeeld te vormen van het doel, dat men wil nastreven. Het thans door de Raad van Ministers gevraagde rapport opent de mogelijkheid, dat aan het Nederlandse verlangen zal kunnen worden voldaan.

Terugkerende naar Nederland kan ik nog vertellen, dat het voorlopig

verslag van de Tweede Kamer ten aanzien van de Natuurbeschermingswet thans is verschenen. Naast waarderende woorden komen er ook vele critische beschouwingen in voor en ik durf wel de verwachting uit te spreken, dat deze wet het staatsblad niet zonder hindernissen en zeker niet snel zal bereiken.

Onze vereniging mag zich in een zekere voorspoed verheugen. De belangstelling voor onze bijeenkomsten, zowel die van de eigenlijke vereniging als die van de studiekring is groot. Het aantal leden heeft het laatste halfjaar practisch geen wijziging ondergaan, hetgeen voor een halfjaar, dat rond de jaarwisseling ligt, niet onbevredigend is. Het bestuur wil trachten het aantal donateurs te vergroten, mede om daardoor de financiële basis te verbeteren, zonder dat we thans moeten zeggen, dat deze ongezond is. Ook heeft het bestuur plannen om tot een wijziging van de statuten en het huishoudelijk reglement te komen. Deze grondleggende bepalingen dateren uit de twintiger jaren en worden op enkele punten met voeten getreden. Bezwaren tegen deze onwettige handelingen van het bestuur zijn tot op heden door u niet gemaakt. Ik mag onderstellen, dat deze bezwaren eensdeels uitbleven, omdat niet ieder van u deze regelen, waarop onze vereniging stoelt, uit het hoofd kent, maar aan de andere kant zoudt u er ook vrede mee hebben, omdat het niet anders kan.

Het bestuur is echter van mening, dat deze toestand niet blijven mag en stelt zich voor over niet al te lange tijd met wijzigingsvoorstellen voor statuten en huishoudelijk reglement te komen. Voor het voorbereiden van deze voorstellen zou het bestuur ook een beroep willen doen op enkele leden, opdat een eenzijdige zienswijze van bestuurszijde uit kan worden vermeden.

Dames en Heren. Ik heb u in vogelvlucht en dan nog wel in de vlucht van een snelle vogel een overzicht gegeven van de stand van zaken ten aanzien van de bosbouw in Nederland en van de toestand van onze vereniging. Met deze algemene beschouwing verklaar ik de voorjaarsvergadering voor geopend.
